

Elinkeinot ja osaaminen

Elinvoimajaosto 17.2.2025

Hämeenlinnan menestys rakentuu kestävyydestä ja rohkeudesta

Erikoistumisalueet

Erikoistumisella haetaan vaikuttavuutta

Toimenpidealueet

Edelläkävijyys tehdään

Tavoitteet

- Yrityslähtöiset ekosysteemit
- Kasvu, kansainvälistyminen ja kehityshakuisuus
- Yhteinen elinvoimaviesti
- Palvelut ovat vaikuttavia ja kohdennettuja
- Olosuhteita johdetaan yhdessä

Sisältö

1. Ohjelman tavoitteet ja kytkeytyminen kaupunkistrategiaan
2. Dynaaminen malli
3. Keskeiset toimenpidealueet
4. Erikoistumisalueet
5. Vaikuttavuus ja johtaminen

Hämeenlinnan menestys rakentuu kestävyydestä ja rohkeudesta

Erikoistumisalueet

Erikoistumisella haetaan vaikuttavuutta

Toimenpidealueet

Edelläkävijyys tehdään

Ohjelman tavoitteet

1. Hämeenlinnaan rakentuu useampia yrityslähtöisiä tutkimus-, innovaatio- ja liiketoimintaekosysteemejä.
2. Alueen elinkeinoverkosto on kasvu-, kansainvälistymis- ja kehityshakuisempi.
3. Kaupungin ohella yksityinen ja kolmas sektori ovat laajalti sitoutuneet elinvoimatyöhön ja siitä viestimiseen.
4. Yrityskehityspalvelut ovat vaikuttavia ja tietopohjaisesti kohdennettuja.
5. Kasvun ja liiketoimintaympäristön olosuhteita kehitetään ja johdetaan yhdessä.

Kytkeytyminen kaupunkistrategiaan ja elinvoiman kärkeen

Elinkeinot ja osaaminen –ohjelman taustalla on kaupunkistrategia.

Strategian mukaan:

- Edistämme yritysmuoniteisyyttä sekä vahvistamme yrittämisen ja työnteon edellytyksiä.
- Pidämme huolta olemassa olevista yrityksistämme ja tuemme uusien yritysten ja työpaikkojen syntymistä. Varmistamme osaavan työvoiman saatavuuden.
- Tunnistamme potentiaaliset tulevaisuuden elinkeinoelämän kivijalat.
- Kehitämme kaupunkia rohkeasti ja kestävästi ajan hengessä ja verkostoidumme tuloksellisesti keskeisten kumppanien kanssa. Hyödynnämme hyvää sijaintia keskellä Etelä-Suomea.

Valmistelun taustalla on myös Elinvoiman kärjet (KH 22.4.2024 § 151).

Kärkityön mukaan houkuttelevan kaupunkiorganisaation toiminnan kehittämisen lähtökohtana tulee olla asiakaskokemus. Elinvoiman kärkien pohjalta keskeistä elinkeinopolitiikassa on:

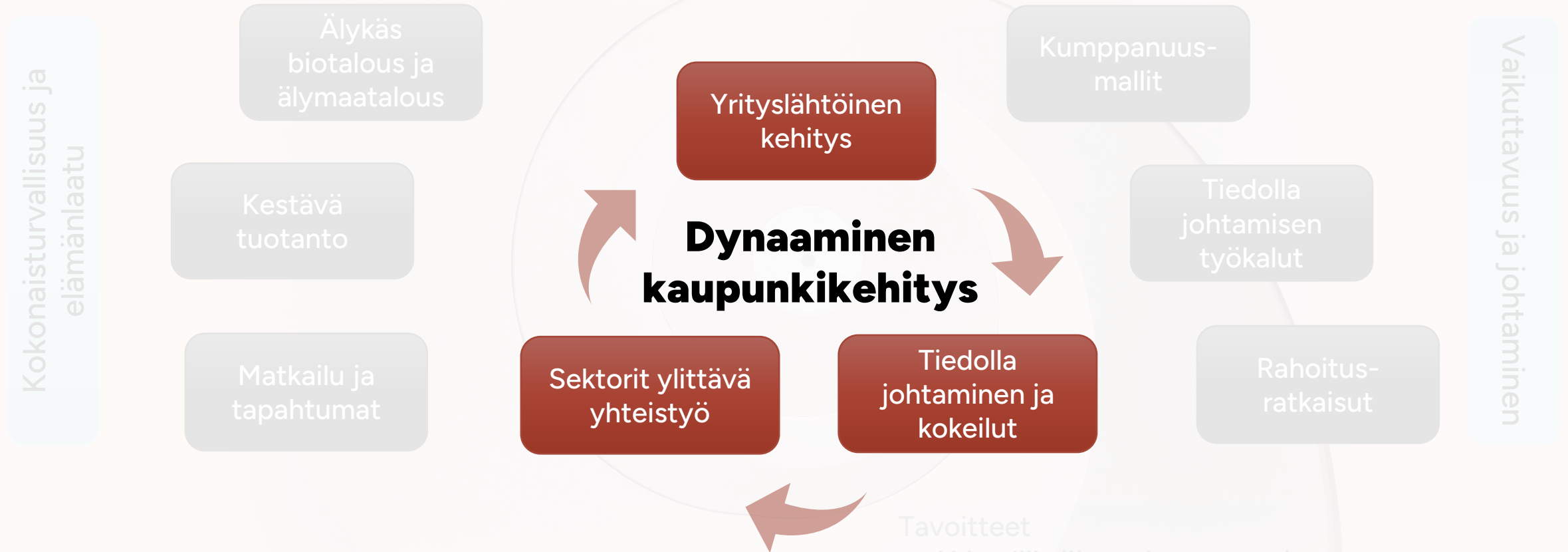
- dynaamiset ja kehittyvät palvelut
- yhteinen viestintä
- dialogiin perustuva kehittäminen
- rohkeus
- kansainvälistyminen
- eteenpäin katsova päätöksenteko

Valmistelussa on otettu huomioon myös muita kaupungin voimassa olevia ohjelmia ja strategisia asiakirjoja.

Erikoistumisalueet 2. Dynaaminen malli Erikoistumisalueiden pideoalueet

Erikoistumisella haetaan vaikuttavuutta

Edelläkävijyys tehdään

Tavoitteet

- Yrityslähtöiset ekosysteemit
- Kasvu, kansainvälistyminen ja kehityshakuisuus
- Yhteinen elinvoimaviesti
- Palvelut ovat vaikuttavia ja kohdennettuja
- Olosuhteita johdetaan yhdessä

Dynaaminen malli

Hämeenlinnassa otetaan käyttöön dynaaminen kaupunkikehityksen malli. Mallin tavoite on jatkuva uudistuminen sekä kilpailukyvyn vahvistaminen kehittämällä parempia elinkeinopalveluita ja johtamalla kaupunkikehitystä yhdessä eri hallintokuntien ja alueen toimijoiden kanssa.

a) Yrityskehitys

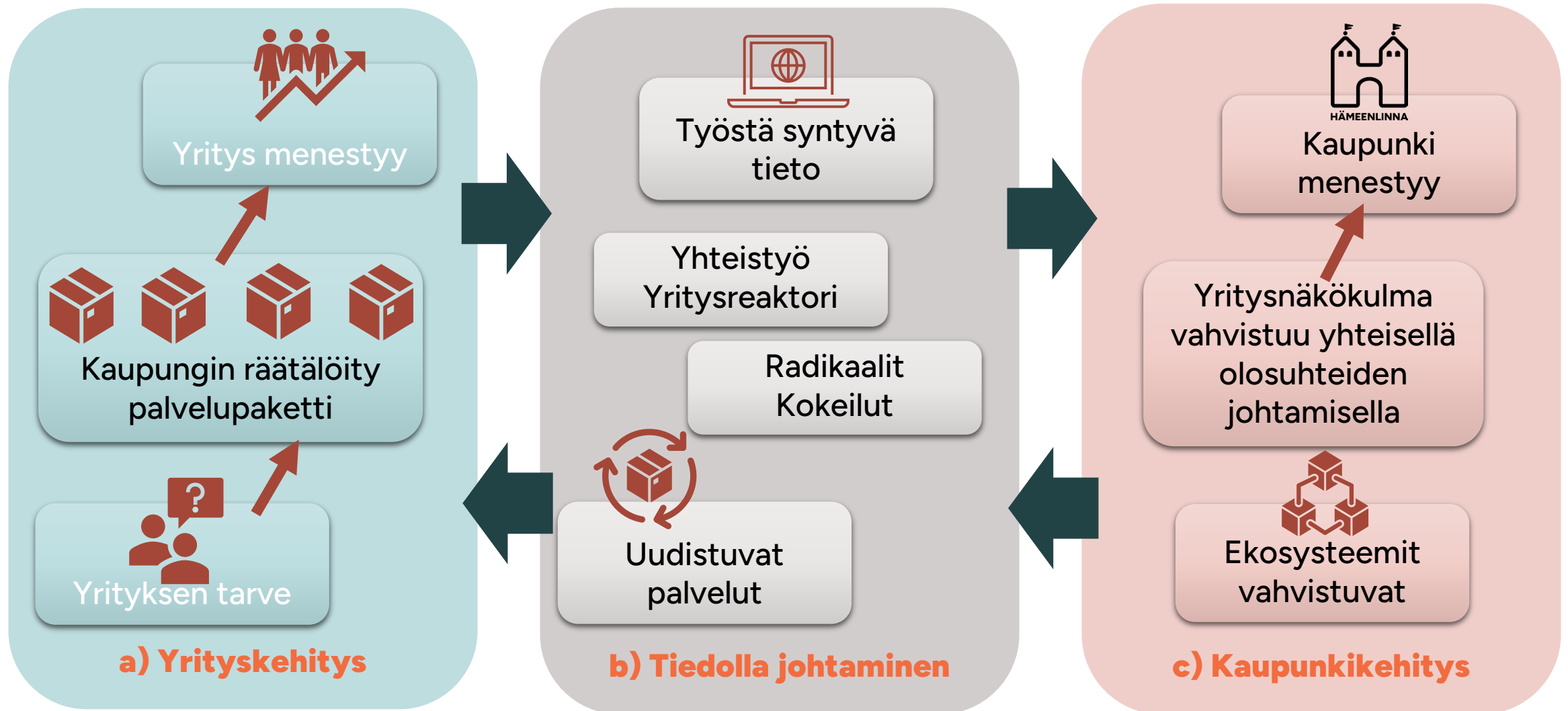
Kehityksen kannalta lupaavimmille yrityksille varmistetaan kumppanuuden kautta kohdennetut yrityspalvelut. Yrityspalveluita kehitetään aktiivisesti tiedon pohjalta. Tavoitteena on yrityksen menestyksen lisäksi luoda markkinaa, synnyttää vetoa ja vahvistaa kaupungin profiilia valituilla erikoistumisaloilla.

b) Tiedolla johtaminen

Yrityskehittämisessä, työllisyydessä ja koulutusyhteistyössä syntyvää tietoa hyödynnetään kohdennettujen palveluiden rakentamiseen sekä kaupungin laajempaan kehittämiseen. Tietoa voidaan kerätä myös erilaisien hankkeiden kautta sekä radikaaleilla kokeiluilla.

c) Kaupunkikehitys

Kaupungin elinkeino-olosuhteita johdetaan yhdessä ja tietoon perustuen. Keskiössä on ennakointi, jolla esimerkiksi maankäyttöä voidaan kohdentaa tulevaisuuden tarpeisiin. Tavoitteena on kaupunkikehityksen kytkeminen elinkeinotoimintaan ja kasvuun.

Hämeenlinnan menestys rakentuu kestäväydestä ja rohkeudesta

Erikoistumisalueet

Erikoistumisella haetaan vaikuttavuutta

Kokonaisturvallisuus ja
elämänlaatu

Älykäs
biotalous ja
älymaatalous

Kestävä
tuotanto

Matkailu ja
tapahtumat

Yrityslähtöinen
kehitys

**Dynaaminen
kaupunkikehitys**

Sektorit ylittävä
yhteistyö

Tiedolla
johtaminen ja
kokeilut

Toimenpidealueet

Edelläkävijyys tehdään

Kumppanuus-
mallit

Tiedolla
johtamisen
työkalut

Rahoitus-
ratkaisut

Vaikuttavuus ja johtaminen

3. Keskeiset toimenpidealueet

- Kasvu, kansainvälistyminen ja kehityshakuisuus
- Yhteinen elinvoimaviesti
- Palvelut ovat vaikuttavia ja kohdennettuja
- Olosuhteita johdetaan yhdessä

Keskeiset toimenpidealueet

a)

Elinvoimakumppanuus varmistaa räätälöidyn tuen ja palvelut alueen kasvun sekä kestävä kehityksen kannalta lupaavimmille yrityksille.

- 1. Räätälöidyt palvelut** yrityksille, sisältäen henkilökohtaisen asiakkuusvastaavan sekä verkostojen kehitystä (mm. alihankintaketjut, yhteistyö oppilaitosten kanssa, innovaatioita ja yritysten välistä yhteistyötä edistävät kehittämistapahtumat).
- 2. Aloittavan yrittäjän palvelut.** Vahvistetaan palveluita yrittäjyydestä kiinnostuneille tiiviissä yhteistyössä verkoston kanssa. Keskeisenä kansainvälisten asukkaiden palvelukokonaisuus.
- 3. Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan ja kumppanuuksien vauhdittaminen:** Erikoistumiseen tähtäävää kehittämistä, sisältäen kumppanuuksien muodostamista ja esim. hanke- ja rahoitushaun tukea. Kasvuhakuisten yritysten kiihdyttäminen Linnan Business Turnajaisten avulla, ml. uudet temaattiset toteutukset.

Keskeiset toimenpidealueet

b)

Tiedolla johtaminen ja ketterät kokeilut skaalautuvien innovaatioiden sekä alueen kestävän uudistumisen vauhdittajana

- 4. Tiedolla johdettu elinvoimatyö** auttaa kohdentamaan panoksia elinvoimavaikutuksia optimoiden ja ennakoiden.
- 5. Radikaalit kokeilut** uuden tiedon ja jatkuvan oppimisen varmistamiseksi. Kokeilut sisältävät uusien teknologioiden rajattuja pilotteja, datakokeiluja sekä uusia kumppanuus- ja yhteistyörakenteita (esim. Public-private-people-kumppanuudet).

- 6. Tulevaisuustyö ja ennakointi:** Määritellään ekosysteemitomijoita osallistaen elinvoiman tulevaisuusvisiot eri horisonteille (lyhyestä pitkään aikaväliin). Ylläpidetään elinvoimatyötä tukevia tulevaisuusskenaarioita, jotka vahvistavat kykyämme ennakoivaan alueen etujen edistämiseen niin kansallisessa kuin kansainvälisessä kontekstissa. Kaupungin kansainvälistyminen on keskeinen voimavara.

Keskeiset toimenpidealueet

c)

Katalyyttirahasto ja strategiset hankinnat vauhdittavat Hämeenlinnaan kohdistuvia investointeja, kestäväää kehitystä sekä kasvun edellytyksiä.

- 7. Julkisen ja yksityisen pääoman yhdistävä katalyyttirahasto** tukee yritysten investointeja alueelle. Rahoituksen avulla juurrutamme alueelle uutta kasvua.
- 8. Strategisten julkiset hankintojen** hyödyntäminen yrityskehittämisessä tukee kaupungin tarpeisiin kytkeytyvien innovatiivisten ratkaisujen kehittymistä, hankintojen vaikuttavuutta ja yritysten kehittämispanosten lisääntymistä.

- 9. Hyödynjakomallit** (ns. kompensatiopankki-ajattelu) ympäristön monimuotoisuuden ja hiilinielun vahvistamiseksi Hämeenlinnan alueella.

Hämeenlinnan menestys rakentuu kestäväydestä ja rohkeudesta

Erikoistumisalueet

Erikoistumisella haetaan vaikuttavuutta

Kokonaisturvallisuus ja
elämänlaatu

Älykäs
biotalous ja
älymaatalous

Kestävä
tuotanto

Matkailu ja
tapahtumat

Dynaaminen
kaupunkikehitys

Yrityslähtöinen
kehitys

Sektorit ylittävä
yhteistyö

Tiedolla
johtaminen ja
kokeilut

Toimenpidealueet

Edelläkävijyys tehdään

Kumppanuus-
mallit

Tiedolla
johtamisen
työkalut

Rahoitus-
ratkaisut

Vaikuttavuus ja johtaminen

4. Erikoistumisalueet

- Tavoitteet
- Kasvu, kansainvälistyminen ja kehityshakuisuus
 - Yhteinen elinvoimaviesti
 - Palvelut ovat vaikuttavia ja kohdennettuja
 - Olosuhteita johdetaan yhdessä
- Käytännön ekosysteemit

Erikoistumisalueet

Elinkeinojen kehittämisen erikoistumisalat ohjaavat etupainoista ja rohkeaa yritys- ja kaupunkikehitystä. Tulevaisuutta suunnitellaan uusien avausten ja tavoitteellisen kumppanuustyön kautta.

Erikoistumisalat rakentavat vahvuuksien päälle, mutta ne myös auttavat perustelemaan ja pohjustamaan tulevaisuuteen suuntaavia investointeja.

Kokonaisturvallisuus ja elämänlaatu

Hämeenlinna on Suomen johtava kokonaisturvallisuuden ja elämänlaadun kaupunki, jossa yhdistyvät ainutlaatuisella tavalla turvallinen arki, kestävä kasvu ja innovatiivinen yritystoiminta.

Kokonaisturvallisuus ja asukkaiden hyvä elämänlaatu luovat kaupungin elinkeinopolitiikkaan läpileikkaavan kehityksen.

Rakentamalla elinkeinopolitiikkaa turvallisuuden ja elämänlaadun varaan pohjustetaan myös korkean osaamisen liikkumista alueelle.

Kokonaisturvallisuus ja elämänlaatu ovat perusta, joka mahdollistaa sekä aktiivisen ja osallistuvan yhteisön että vakaan toimintaympäristön elinkeinoille sekä tutkimus- kehitys- ja innovaatiotoiminnalle.

Kokonaisturvallisuus ja elämänlaatu rakentuvat perusturvallisuuden tuottajien, hyvinvointia ja terveyttä tukevien palvelujen sekä aktiivisen yhteisön tuloksena.

Vahvaksi koettu kokonaisturvallisuus ehkäisee yhteiskunnalliseen toimintakykyyn liittyviä riskejä. Eriarvoistumisen välttäminen vahvistaa asukkaiden kollektiivisuutta.

Muuntojoustava ja hyvin varautunut alue on kriisinkestävämpi, mikä on Hämeenlinnan valttikortti ja merkittävä vetovoimatekijä myös kansainvälisesti.

Kokonaisturvallisuus ja elämänlaatu ovat perusturvallisuuden lähteiden (esim. puolustus, poliisi, pelastus, kyberturva), toimintakykyä varmistavien palveluiden (mm. sote, TE, sivistys, vapaa-ajan palvelut) sekä laaja-alaisen asukasosallisuuden tuloksia.

Kaupunki edistää monialaisesti kokonaisturvallisuutta edistävien työpaikkojen syntymistä alueelle.

Älykäs biotalous ja älymaatalous

Kaupungissa yhdistyy vesistö- ja maaperätutkimus, ruoantuotanto ja uudet raaka-aineet biotaloutta uudistavalla tavalla.

Aito mahdollisuus luoda älykäs ekosysteemi.

Älykäs biotalous tarkoittaa uusiutuvien luonnonvarojen, kuten metsien, maatalouden ja vesistöjen hyödyntämistä kestäväällä tavalla uusien tuotteiden ja palveluiden luomiseksi.

Taustalla on oppilaitosten tutkimuspanostukset, korkean osaamisen tuotantopotentiaali sekä TKI-toiminnan mahdollisuudet.

Hämeenlinnassa tämä tarkoittaa kasvua esimerkiksi maatalouden ja metsätalouden jalostusarvon nostossa, mikä luo työpaikkoja ja tukee vihreää siirtymää.

Valinta perustuu merkittävän osaamiskeskittymän jalostamiseen ja hyödyntämiseen.

Ekosysteemin kulmakivet:

- Vahva maa- ja metsätalous selä ruoantuotanto luovat pohjan biotalouden kehittämislle.
- Hamk on Suomen suurin bio- ja luonnonvaralan ammattikorkeakoulu. Hamk on verkostoitunut kansallisten ja kansainvälisten korkeakoulujen kanssa.
- Hamkissa on merkittävää bioteknologian osaamista sekä uusi Smart Bio Center.
- Helsingin yliopiston Lammin biologisen aseman kovatasoinen luonto- ja vesistötutkimus sekä tutkimusinfra.
- Kanta-Häme on kokonaisuudessaan vahva biotalouden alue. Jokioisten kasvituotannon tutkimusinfrastrukturi (Luke).
- Kiertotalouskeskus MOREssa vahvistuu edelleen.
- Olemassa oleva verkosto: Ekoteollisuuspuisto, Six Net- verkosto.

Kestävä tuotanto

Kaupunki rakentaa toimintaympäristöä, joka yhdistää teollisen tuotannon, ympäristövastuun ja hyvinvoinnin uutta arvoa ja työpaikkoja luovalla tavalla.

Kestävä tuotanto on tapa tuottaa tavaroita ja palveluita vastuullisesti. Tämä voi sisältää energiatehokkaita tehdasprosesseja, kierrätettäviä tuotteita tai jätteettömiä tuotantoketjuja.

Taustalla on mm. MORE Masterplan, kaupungin keskeiset teolliset toimijat, alueen osaaminen ja työvoiman saatavuus sekä sijainnin hyödyntäminen.

Kestävä tuotanto ei ole vain ympäristön hyväksi – se on myös keino lisätä kilpailukykyä, säästää kustannuksissa, saada rahoitusta ja houkutella osaavaa työvoimaa.

Hämeenlinna tukee yrityksiä tässä muutoksessa tarjoamalla ratkaisuja, jotka tekevät siirtymästä helpompaa ja taloudellisesti kannattavaa.

Kestävän tuotannon kulmakivet:

- Maailmanluokan sijainti.
- Teollisuus: SSAB, Patria, Huhtamäki, Konecranes, Faerch Finland, Can-Pack Finland
- HAMK ja KKTavastia kouluttavat monipuolisesti osaajia alueelle.
- Hamkin tutkimuksen kärkiekosysteemit kokoavat yhteen korkeakoulun tutkimusyksiköiden monipuolisen osaamisen.
- HAMK Tech.
- Teräsrakentamisen huippuosaamiskeskittymän (SCEC) rooli kestävän tuotannon vahvistamisessa.
- Kestävä sopimusvalmistus ja alihankintaketjut.
- Kaupungin toimialojen vahva yhteen hiileen puhaltaminen ja nopea toiminta.

Matkailu ja tapahtumat

Kaupunki on keskeinen Etelä-Suomen kestävän matkailun edistäjä ja keskisuurten kaupunkien suosituin tapahtumakaupunki.

Matkailu ja tapahtumat tarkoittavat alueen vetovoimaisuuden hyödyntämistä liiketoiminnassa.

Hämeenlinnassa historiallisen Hämeen linnan ja Aulangon kaltaiset nähtävyydet sekä luonnon tarjoamat elämykset yhdistettynä mielenkiintoisiin tapahtumiin ja hyvään sijaintiin ovat ainutlaatuiset matkailuvaltit.

Tapahtumat ja matkailu tuovat rahaa alueelle, luovat työpaikkoja ja lisäävät Hämeenlinnan tunnettuutta niin Suomessa kuin kansainvälisesti.

Erikoistumisala perustuu kaupungin strategiseen ohjelmaan (KV 13.12.2021 sekä KH 2.4.2024).

Olemme aktiivisia Lakeland Finland ja Visit Finland -verkostoissa. Kansainvälistymme yhdessä Etelä-Suomen muiden toimijoiden kanssa. Johdamme Visit Häme –verkostoa.

Kehitämme edelleen Hämeenlinnaa kokous ja kongressikaupunkina yhdessä alan toimijoiden kanssa. Toiminta on keskeinen ympärivuotisen matkailun edistäjä.

Vahvuuksia ovat mm. vesistö, Evo, linna, maaseutu, golf, venueet, Verkatehdas, tapahtumapuisto, historiallinen keskusta, lasi.

Hämeenlinnan menestys rakentuu kestäväydestä ja rohkeudesta

Erikoistumisalueet

Erikoistumisella haetaan vaikuttavuutta

Toimenpidealueet

Edelläkävijyys tehdään

Kokonaisturvallisuus ja
elämänlaatu

Älykäs
biotalous ja
älymaatalous

Kestävää
tuotantoa

Matkailu ja
tapahtumat

Yrityslähtöinen
kehitys

Kumppanuus-
mallit

Tiedolla
johtaminen
työkalut

Sektorit ylittävä
yhteistyö

Tiedolla
johtaminen ja
kokeilut

Rahoitus-
ratkaisut

Vaikuttavuus ja johtaminen

5. Vaikuttavuus ja johtaminen

kaupunkikehitys

Tavoitteet

- Yrityslähtöiset ekosysteemit
- Kasvu, kansainvälistyminen ja kehityshakuisuus
- Yhteinen elinvoimaviesti
- Palvelut ovat vaikuttavia ja kohdennettuja
- Olosuhteita johdetaan yhdessä

Vaikuttavuus ja johtaminen

